

Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня "ПАГОНЯ"

Viestki j Paviedamlenni

Сусьветнае сеціва: e-krama.com, www.pahonia.org

Электронны адрас: viestki@mail.com

✉ VIESTKI, P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 8 (570)

Жнівень 2013 г.

Марш Паняволеных Народаў

У нядзелю 14 ліпеня на Мангэтэне прайшоў традыцыйны Марш Паняволеных Народаў, якім быў адкрыты штогадовы Тызень Паняволеных Народаў. Камітэт Паняволеных Народаў праводзіў яго ўжо ў 55-ы раз, згодна з Грамадзкім Законам 86-90, які быў у 1959 годзе прыняты Кангрэсам ЗША і падпісаны прэзыдэнтам Д. Д. Айзэнгаўэрам.

Створаны прадстаўнікамі краінаў, паняволеных савецкім камунізмам, Камітэт Паняволеных Народаў каардынаваў дзеянні этнічных групаў з Усходняй Эўропы, Сярэдняй Азіі й іншых нерасейскіх народаў колішняга СССР з тым, каб уплываць на амэрыканскую палітыку ў дачыненні да камуністычных краінаў. Прадстаўнікі Паняволеных Народаў, сярод якіх былі й дэлегаты беларускіх арганізацыяў у ЗША, праводзілі супольныя акцыі, як у рамках Тызня Паняволеных Народаў, што праводзіўся ў ліпені месяцы, так і цягам ўсяго году. Мітынгі, дэманстрацыі, акцыі каля Статуі Свабоды, выступы амэрыканскіх прэзыдэнтаў прыцягвалі да падзеяў Тызня і да становішча Паняволеных Народаў увагу шырэшага амэрыканскага грамадства, дапамагалі ўплываць праз сэнацараў і кангрэсмэнаў на стаўленьне Амэрыкі да камуністычных урадаў Эўропы й Азіі. Аднак калі ў 1989-1991 гадох амаль усе колішнія паняволеныя народы вызваліліся ад савецкай камуністычнай тыраніі, большасьць усходнеэўрапейскіх этнічных арганізацыяў ЗША адыйшла ад актыўнай падтрымкі дзейнасьці Камітэту Паняволеных Народаў. Тымчасам у Беларусі савецкую тыранію змяніла постсавецкая. Заміж былога камунізму Беларусь у 1994 годзе стала ахвяраю аўтарытарнага рэжыму, які стварыў "усенароднаабраны" Лукашэнка. Пасьля аднаўленьня незалежнасьці й кароткага "глытка свабоды" Беларусь зноў стала паняволенай нацыяй. Адбылася, па словах Зянона Пазьняка, яе ўнутраная акупацыя.

Таму беларуская грамада Амэрыкі вырашыла не губляць сувязяў з Камітэтам Паняволеных Народаў і карыстаць з імпрэзаў Камітэту, у тым ліку і з Маршу Паняволеных Народаў, каб да-

носіць да амэрыканскага народу і да ўсіх народаў сьвету інфармацыю аб тым, што адбываецца ў Беларусі, заклікаць дапамагчы беларускай апазыцыі аднавіць грамадзянскія свабоды і правы чалавека ў Беларусі, а таксама спыніць русіфікацыю і вынішчэньне беларускай нацыянальнай культуры. Дзеля гэтага прадстаўнікі беларускай грамады рэгулярна выходзяць на Марш Паняволеных Народаў, на якім ужо каторы год пераважаюць беларускія нацыянальныя бел-чырвона-белыя сьцягі.

Сёлетні 55-ы Марш Паняволеных Народаў пачаўся, як звычайна, зборам удзельнікаў ля Пуліцар-фантану пры гатэлі "Пляза", што на Пятай авэню. Затым удзельнікі імпрэзы прайшлі па Пятай авэню да сабору сьв. Патрыка, дзе перад дзьвярыма прадстаўнікоў Паняволеных Народаў добра-

Заканчэньне на бачыне 3

Ліпеньскі сход Згуртаваньня “Пагоня”

У суботу 13 ліпеня ў Доме Маракоў на Мангэтане адбыўся чарговы ліпеньскі сход Беларуска-Амерыканскага Згуртаваньня “Пагоня”. Напачатку сходу старшыня Згуртаваньня Віталь Зайка прывітаў прысутных і каратка распавёў пра арганізацыю “Пагоня” для тых, хто прыйшоў на сход арганізацыі ўпершыню. Затым сп. Зайка спыніўся на становішчы ў Амэрыцы і адзначыў, што бягучы момант досыць складаны, і цяпер, у пэўным сэнсе, вырашаецца лёс Амэрыкі ў такіх справах як судовы працэс над Джорджам Цымэрманам, напалову белага і напалову лацінаамэрыканскага паходжаньня, што ў лютым 2012 году застрэліў у мэтах самаабароны чорнага падлетка. Пасьля таго, як паліцыя і пракуратура не знайшлі ў дзеяньнях Цымэрмана складу злачынства, чорныя актывісты кіталі А. Шарптана і Дж. Джэксана пачалі падбуртваць нацменшасці на праяву расавай салідарнасьці й на помсту. Дэпартамент юстыцыі даслаў сваіх супрацоўнікаў паспрыяць пашырэнню мітынгаў пратэсту. Была заведзеная крымінальная справа, і вось акурат сёньня, 13 ліпеня, чакаецца вердыкт прысяжных засядальнікаў. У выніку шматгадовага змаганьня левалібэральных сілаў супраць такіх падвалінаў амэрыканскага грамадства, як лідэрская роля ЗША ў сьвеце, сям’я і прыватнае прадпрыемальніцтва, цяпер пад пагрозой апынуліся і прэзюмпцыя нявінаватасці зь вяршэнствам закону.

Прамоўца зрабіў экскурс у гісторыю такіх плыняў левалібэральнай думкі, як мультыкультуралізм і падліткарэктнасьць, што абвясчаюць гісторыю ЗША “гісторыяй рабаваньня і злачынстваў” і фактычна ня робяць розьніцы паміж дэмакратыяй і тыраніяй. У выніку справа дапамогі апазыцыйным сілам Беларусі з боку афіцыйных структураў ЗША амаль спынілася, і тая непасьпяхоўная і сыціплая дапамога, што была за часоў прэзыдэнта Буша, сёньня выглядае немалым дасягненьнем, якога няма як спадзявацца ад прэзыдэнта Абама, што, па ягоных уласных словах, “лідруе ззаду” у міжнародных адносінах.

Затым перад прысутнымі выступіў кіраўнік арганізацыі “Беларусы ў экзылі” Дзьмітры Шчыгельскі. Ён распавёў пра запланаваную на 20 ліпеня супольную акцыю трох беларускіх арганізацыяў – “Пагоня”, БА-ЗА і “Беларусаў у экзылі” перад Міжнародным Валютным Фондам у

Вашынгтоне з выказам пратэсту супраць выдзяленьня крэдыту МВФ для рэжыму Лукашэнка. Сп. Шчыгельскі адзначыў, што амаль усе сродкі, якія рэжым Лукашэнка атрымлівае з-за мяжы, ідуць на падтрыманьне рэпрэсіўнага апарату і так званых “сілавікоў” – тысячаў паслугачоў рэжыму, якіх нацкоўваюць на апазыцыю і кідаюць разгнаньц мітынгі й дэманстрацыі. Цяпер дзяржаўная запасычанасьць Беларусі складае 36 мільярдаў даляраў, па 3400 даляраў на кожнага жыхара. З новымі крэдытамі запасычанасьць натуральна павялічыцца, але галоўнае – на якія мэты пойдучь тыя грошы? Таму акцыя будзе праходзіць у выглядзе 40 Лукашэнкаў, з маскамі з выяваў дыктатара, якія будуць прасіць грошай у МВФ: “Дайце грошай на разгон дэманстрацыі”, “Крэдытуйце кантроль над інтэрнэтам”, “Дайце грошай на турмы”, “Прафінансуйце АМАП і КГБ”. Прамоўца адзначыў важнасьць спынення фінансаваньня для рэжыму Лукашэнка, што ёсьць хіба адзіным адчывальным сродкам уплыву на рэжым.

Прысутныя мелі мажлівасьць запісацца на паездку ў Вашынгтон для правядзеньня акцыі.

Пасьля адбылося знаёмства з гасьцямі аддзелу, прагучалі аб’явы й паведамленьні.

Затым пры трунках і пачастунках прысутныя маглі адзначыць 98-я ўгодкі найстарэйшага дзеяча беларускай грамады ў Амэрыцы сп. Антона Шукелойца, які, нажал, ня змог прыехаць на ўшанаваньне.

Віталь ЗАЙКА

Сп. Д. Шчыгельскі гутарыць зь сяброўкамі “Пагоня”

Марш Паняволеных Народаў

Заканчэньне з бачыны 1

славіў кардынал Нью-Ёрскай дыяцэзіі Тыматы Долан. Потым прысутныя на акцыі ўнеслі да алтара нацыянальныя сьцягі, і адбылася імша за Паняволеных Народаў, якую правіў кардынал Долан. Пасьля імшы ўдзельнікі імпрэзы ў суправаджэньні паліцыі прайшлі Маршам па Пятай авэню.

Нягледзячы на спёку, у Маршы прынялі ўдзел шмат беларусаў, луналі бел-чырвона-белыя сьцягі, а таксама сьцягі Кубы, Эстоніі й земляў Усходняй Нямецчыны, што сталі часткаю Польшчы й Расеі. Удзельнікі неслі плакаты, гучэлі лёзунгі “Жыве Беларусь”, “Беларусь – так! Лукашэнка – не!”, “Лукашэнка мусіць сыйсьці!”, “Мы хочам дэмакратыі і свабоды”, “Далоў камунізм”. Мінакам тлумачылі мэты Маршу, і нагадвалі пра ахвяраў камунізму – 150 мільёнаў людзей, пра якіх нельга забываць.

Удзельнікі дайшлі да 59-й вуліцы, а потым па ёй прайшлі да Шостаў авэню, дзе напаладэку ад конных статуяў змагароў за свабоду Балівара і Хасэ Марці прайшло адкрыцьцё Тыдня Паняволеных Народаў, якое вёў сакратар Камітэту Паняволеных Народаў Яан Куўм, прадстаўнік Эстоніі й Кубы. Удзельнікі прамовілі прысягу амэрыканскаму сьцягу, прасьпявалі гімн ЗША.

У прамове сп. Куўм паведаміў пра сьмерць старшыні Камітэту Паняволеных Народаў Горста Уліха (1935-2013), прадстаўніка Ўсходніх Прусаў. Ён распавёў пра жыцьцёвы шлях шматгадовага старшыні Камітэту, які 9-гадовым мусіў ратавацца са сваёй сям’ёй ад наступу арміі дыктатара Сталіна і ў выніку стаў адным з 17 мільёнаў выгнанцаў, шмат зь якіх загінула. Гэта была найвялікшая масавая міграцыя насельніцтва ў 20-м стагодзьдзі, але пра гэтую трагічную старонку гісторыі па розных прычынах лічаць за лепшае ня ўзгадваць нават у сёнешняй Нямецчыне, ня кажучы пра краіны, што захапілі ўсходнянемецкія землі. Горст Уліх прысьвяціў сваё жыцьцё справе аднаўленьня справядлівасьці і лічыў сваіх землякоў адным з паняволеных народаў, браў актыўны ўдзел у дзейнасьці Камітэту. Зь ягонай дапамогай адбылася кампанія Рональда Рэйгана ў Нью-Ёрку ў 1980 годзе, што пачалася аkurat на Тыдні Паняволеных Народаў. У 1989 годзе ён дапамог арганізаваць масавы мітынг каля штаб-кватэры ААН, неўзабаве пасьля якога быў разбураны Бэрлінскі мур. Горст і ягоная жонка Эва былі таксама гасьцямі беларускіх арганізацыяў.

Затым сп. Куўм адкрыў Тыдзень Паняволеных Народаў і прывітаў удзельнікаў. Пасьля яго з прывітаньнямі выступілі колішні кангрэсмэн Майкл Раян, прадстаўнік Таварыства сьв. Пія Х Джэфры Сьміт і Маршал сёлетняга парадку сп-ня Юта Курман, прадстаўніца Эстонскай Жаночай Фэдэрацыі. Сп-ня Курман

прывітала прысутных і распавяла пра небясьпеку пакрыёмага аднаўленьня камунізму, якое сёння назіраецца ў Амэрыцы. Яна падзялілася з прысутнымі сваімі ўспамінамі пра захоп Эстоніі Саветамі ў 1940 годзе, пра масавыя вывазкі эстонцаў у Сібір, пра перасылед змагароў за аднаўленьне эстонскай незалежнасьці. Сп-ня Курман пажадала посьпехаў змагарам за свабоду Беларусі. Прысутныя павіншавалі яе са 100-годзьдзем. Можна толькі падзвіцца энэргіі й матывацыі гэтай жанчыны, што прысьвяціла жыцьцё дапамозе сваёй Бацькаўшчыне.

Сп. Куўм пайфармаваў прысутных пра падзеі Тыдня Паняволеных Народаў, а сп. Віталь Зайка прачытаў рэзалюцыю ўдзельнікаў Маршу, у якой, між іншага, было запатрабавана спыніць рэпрэсіі ў Беларусі й дапамагчы апазыцыйным сілам усталяваць сапраўды вольную і дэмакратычную сыстэму ўраду ў Беларусі.

Віталь ЗАЙКА

"Галгатня пра Зышыа"

My car, my rules

Свой першы дзень у Канзасе памятаю, быццам гэта было ўчора. Кіруючыся бясконцай наіўнасьцю, я вырушыў у пошуках прадуктовай крамы. Ня вельмі мо й эксцэнтрычна, каб ня той факт, што выправіўся пехатой... Прайшоўшы добрую вярсту-паўтары, урэшце, давалокся да нечага, што мела ўсе вонкавыя прыкметы местачковага цэнтру. Запыхаўшыся, залёты потам (на двары +37 градусаў па Цэльсію), зь перасохлым горлам, пытаюся ў абарыгенкі, дзе найбліжэйшая крама. Тая кажа, што зусім недалёка, усяго нейкіх мілі дзьве адсюль. Кажучы гэта, яна сядзе ў вялізарны трак і зьяжджае ў далёкія далі.

Амэрыка створаная для перасоўваньня на машыне. Некаторыя гарадкі гэтак расцягнутыя, што часам, праяжджаючы празь іх, падаецца, ты ўжо мусіў пабываць як мінімум у трох розных штатах. Што тут дзівіцца, калі ў кожнага па прыватнай хаце, мустангу-форду-доджу-шэўралету ў гаражы, і гэта пры кошце бэнзыну па даляры з грошам за літар. Ідучы пехатой, чалавек пагаджаецца на статус дзівака. „Дю ю нід э райд?“ – нярэдка можна пачуць пытаньні спагядлівых кіроўцаў машын. Ну і дуй, калі падаба-

ецца быць не такім як усе. Пра цягнікі і аўтобусы ў цэнтральнай частцы Злучаных Штатаў Амэрыкі можа і чулі, але ніколі імі не карысталіся. Самаходам зручней, хутчэй і таньней. А да гэтага трэба дадаць амэрыканскае замілаваньне да ўсяго вялікага. Кажучы нават, што некаторыя аўтаканцэрны пачалі прадукаваць здаравезныя паўгрузавікі, каб даць амэрыканцам адчуваньне велічы. Але для амэрыканца

аўто – гэта больш чым гонар ці штодзённая патрэба. У наш час гэта яшчэ і адзін з элемэнтаў асабістай незалежнасьці. І хай хоць адзін экатэрарыст паспрабуе адабраць у амэрыканца ягоны ўлюбёны пікапчык.

Так ці сяк, далёкія падарожжы па амэрыканскіх дарогах трэба аднесці да самых вялікіх прыемнасьцяў, якія гэтая краіна можа прапанаваць.

Віталь ВОРАНАЎ

Шаноўныя сябры!

Калі ласка, свае часова абнаўляйце падпіску на "Весткі й Паведамленьні" (гл. інфармацыю аб апошнім ахвяраваньні на канвэрце справа ад прозьвішча).

Уплаты ў адзел шліце на адрас:

**P. O. Box 572
New York, NY 10113**

Чэкі выпісвайце на імя
Viktar Yedzinovich.

Аб месцы і часе правядзеньня сходаў ды іншых імпрэзаў, ладжаных Згуртаваньнем "Пагоня", можна даведацца, наведваюшы ў інтэрнэце ўэбстаронку www.pahonia.org

Наступны сход

Згуртаваньне "ПАГОНЯ" адбудзецца ў суботу **10 жніўня 2013 году ў Цэнтральным парку на Мангэттане.**

Месца збору:

Уваход у Парк на скрыжаваньні 5-й Авэню і 72-й вуліцы.

Сход пройдзе на паляне на пагорку каля возера з чайнамі (**The Lake with Boating**).

Паляна знаходзіцца на поўнач ад **Terrace Drive** і на захад ад **The Mall at Bethesda Fountain.**

Збор: а 10:30 раніцы.

Паважаныя **Алена Ахмяненка, Наталья Бруй, Аляксандар Пінчукоў**, калі ласка, паведаміце рэдакцыі вашыя дакладны паштовы адрас.

Падпісачца на бюлетэнь могуць усе зацікаўленыя даслаўшы аплату гадавой падпіскі (\$30) на адрас:

**VIESTKI
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735**

Чэкі з адзнакаю "Весткі" выпісвайце на імя новаабранага скарбніка арганізацыі **Viktar Yedzinovich.**

Падпіску таксама можна аформіць, наведваюшы сайт www.e-krama.com Рэдакцыя бясплатна надрукуе прыватныя абвесткі і будзе ўдзячная за дасланыя артыкулы, водгукі й лісты.